

Тема 18

Държавен изпит

специалност

Приложна математика

Диференциална форма на теоремата на Кун и
Такер

АНОТАЦИЯ

**Диференциална форма на теоремата на Кун и
Такер**

Разглеждаме задачата

$$(P) \begin{cases} \min f(x) \\ g_i(x) \leq 0, \quad i=1,2,\dots,m \\ c_l \leq x \leq d_l, \quad l=1,\dots,s \\ x_j \geq 0, \quad j \in J \subseteq \{1,\dots,m\} \end{cases}$$

с функция на Лагранж

$$L(x, \lambda, \nu) = f(x) + \sum_{i=1}^m \lambda_i g_i(x) + \sum_{l=1}^s \nu_l (c_l - x_l),$$

$$x \in \mathbb{R}^m, X = \{x \in \mathbb{R}^n \mid \forall j \in J: x_j \geq 0\}$$

Която е дефинирана в

$$D = X \times \mathbb{R}_+^s$$

Дефиниция: (Условие на Слейтър за (P))

Казваме, че за (P) е изпълнено условието на *Слейтър*, ако съществува точка x_0 , удовлетворяваща всички условия на задачата, такава че за всички i , за които g_i не е афинна следва, че $g_i(x_0) < 0$ (неравенството е изпълнено строго).

Теорема 1. (Теорема на Кун и Такър за (P) – общ случай)

Нека функциите $f, \{g_i\}_{i=1}^m$ са изпъкнали в X . Нека е изпълнено условието на Слейтър. Тогава ако x^* е решение на задачата (P), то съществуват вектори

$$\lambda^* \in \mathbb{R}_+^m, \nu^* \in \mathbb{R}^s, \text{ такива че } (x^*, \lambda^*, \nu^*) \text{ е седлова точка за } L, \text{ т.е.}$$

$$\mathbb{R}_+^m \times \mathbb{R}^s : L(x^*, \lambda, \nu) \leq L(x^*, \lambda^*, \nu^*) \leq L(x, \lambda^*, \nu^*) \\ \forall (x, \lambda, \nu) \in X \times \mathbb{R}_+^m \times \mathbb{R}^s$$

Твърдение (характеризация на изпълнените функции)

Нека $Y \subset \mathbb{R}^n$ е непразно, изпъкнало и отворено множество и $f: Y \rightarrow \mathbb{R}$ е диференцируема във всяка точка от Y . Тогава следните са еквивалентни:

(1) f е изпъкнала в Y

(2) $f(y) \geq f(x) + \nabla f(x) \cdot (y - x)$, за всеки $x, y \in Y$

Теорема 2. (Диференциална форма на теоремата на Кун и Такър)

Нека функциите $f, \{g_i\}_{i=1}^m$ са изпъкнали в X . Нека е изпълнено условието на Слейтър. Нека x^* е точка и $f, \{g_i\}_{i=1}^m$ са диференцируеми в нея. Тогава необходимо и досатъчно условие тази точка x^* да е решение на задачата е:

„Съществува вектор $\lambda^* \in R_+$ и вектор $v \in R^s$, за които са верни следните 8 условия:

$$(x1) \frac{\partial \Lambda}{\partial x_j} = 0, j \notin J$$

$$(x2) \frac{\partial \Lambda}{\partial x_j} \geq 0, j \in J$$

$$(x3) x_j \geq 0, j \in J$$

$$(x4) x_j \frac{\partial \Lambda}{\partial x_j} = 0, j \in J$$

$$(\lambda 1) \frac{\partial \Lambda}{\partial \lambda_j} \leq 0, j=1, \dots, m$$

$$(\lambda 2) \lambda_j \geq 0, j=1, \dots, m$$

$$(\lambda 3) \lambda_j \frac{\partial \Lambda}{\partial \lambda_j} = 0, j=1, \dots, m$$

$$(v1) \frac{\partial \Lambda}{\partial v_s} = 0, s=1, \dots, s$$

Доказателство:

(\Rightarrow) Нека x^* е решение на задачата. От общата теорема на Кун и Такър следва, че

съществуват вектор $\lambda^* \in R_+$ и вектор $v^* \in R^s$, за които (x^*, λ^*, v^*) е седлова за

Λ , т.е.

$$\lambda^* \times R^s : \Lambda(x^*, \lambda^*, v^*) \leq \Lambda(x^*, \lambda^*, v^*) \leq \Lambda(x, \lambda^*, v^*) \\ \forall (x, \lambda, v) \in X \times R_+$$

Тема 18

От (2) следва, че в $X, \Lambda(x, \lambda^i, v^i)$ има минимум (в частност локален екстремум) в т. x^i . Но понеже Λ е диференцируема, то веднага следва, че $\Lambda_{x^i}(x, \lambda^i, v^i) = 0$, за всички x , от което следват (x1), (x2), (x4). (x3) следва от самия факт, че сме в X .

От (1) пък следва, че λ^i, v^i е глобален максимум на $\Lambda(x^i, \lambda, v)$ в ${}^{+i^m} \times R^s$ R_i .

Понеже Λ е диференцируема, то следва, че $\Lambda_{\lambda^i_j}(x, \lambda^i, v^i) = \Lambda_{v^i_s}(x, \lambda^i, v^i) = 0$ за всички λ^i_j и v^i_s . От тук веднага следват $(\lambda^i_1 - 3i)$ и (v^i_1) .

(\Leftarrow) Нека за точка x^i съществуват векторите λ^i, v^i , за които са изпълнени условията (x1-4), $(\lambda^i_1 - 3i)$ и (v^i_1) .

Ще докажем първо (2): Понеже функцията $\Lambda(x, \lambda^i, v^i)$ е изпъкнала по x . Тогава имаме неравенството $\Lambda(x, \lambda^i, v^i) \geq \Lambda(x^i, \lambda^i, v^i) + i L'_x(x^i, \lambda^i, v^i), x - x^i >$, където вектора $L'_x(x^i, \lambda^i, v^i)$ е градиента на Λ в (x^i, λ^i, v^i) .

От (x3) знаем, че x^i е от X . От (x1) и (x4) следва, че $\langle L'_x(x^i, \lambda^i, v^i), x^i - x^i \rangle = 0$. От (x2)

и (x3) следва, че $\langle L'_x(x^i, \lambda^i, v^i), x \rangle \geq 0$ за $x \in X$. Следователно

$$\forall x \in X: \Lambda(x, \lambda^i, v^i) \geq \Lambda(x^i, \lambda^i, v^i) + i L'_x(x^i, \lambda^i, v^i), x \geq \Lambda(x^i, \lambda^i, v^i),$$

с което доказахме (2).

Имаме, че функцията $\Lambda(x^i, \lambda, v)$ е линейна по λ, v в ${}^{+i^m} \times R^s$ R_i . Следователно там

е в сила представянето $\Lambda(x^i, \lambda, v) = \Lambda(x^i, \lambda^i, v^i) + i L'_{\lambda^i} \lambda - \lambda^i + i L'_{v^i} v - v^i > i$

От (v^i_1) следва, че $i L'_{v^i} v - v^i > i = 0$. От (λ^i_3) следва, че $i L'_{\lambda^i} \lambda^i \geq 0$. От

$(\lambda^i_1), (\lambda^i_2)$ следва, че $i L'_{\lambda^i} \lambda > i \leq 0$. Следователно

$${}^{+i^m} \times R^s: \Lambda(x^i, \lambda, v) \leq \Lambda(x^i, \lambda, v) - i L'_{\lambda^i} \lambda - \lambda^i \geq \Lambda(x^i, \lambda^i, v^i),$$

$$\forall (\lambda, v) \in R_i$$

Тема 18

С което доказахме и (1).

Литература:

[1] Записки по МО2, спец. ПМ, Н. Златева.

Темата е разработена от Велико Дончев, уч. 2011/2012 г.